

وقتی هیچ کس حاضر نبود رییس دولت شود

۱۹ فروردین ۱۳۹۴ ساعت ۱:۱۳

«وسموس» کنسول آلمان در شیراز که شهرت داشت ایرانیان و سران بعضی قبایل را بر ضد انگلستان تحریک می کند نیمه اسفند در مسیر شیراز به بهبهان توسط نیروهای انگلیسی که طبق موافقتنامه سن پترزبورگ جنوب و شرق ایران منطقه نفوذ آنها بود دستگیر و بازداشت شده بود. دولت آلمان از طریق نماینده سیاسی خود در تهران در این زمینه به مستوفی رئیس الوزراء ایران اعتراض کرده بود.

اسفند ۱۲۹۳ (مارس ۱۹۱۵) و در دومین سال جنگ جهانی اول، ماجرای ناپدید شدن «وسموس» دیپلمات آلمانی در فارس، دولت ایران را دچار بحران شدید کرده بود که بالاخره باعث کناره گیری میرزااحسن مستوفی از رئیس الوزرای شد و میرزااحسن مشیر الدوله جای او را گرفت.

«وسموس» کنسول آلمان در شیراز که شهرت داشت ایرانیان و سران بعضی قبایل را بر ضد انگلستان تحریک می کند نیمه اسفند در مسیر شیراز به بهبهان توسط نیروهای انگلیسی که طبق موافقتنامه سن پترزبورگ جنوب و شرق ایران منطقه نفوذ آنها بود دستگیر و بازداشت شده بود. دولت آلمان از طریق نماینده سیاسی خود در تهران در این زمینه به مستوفی رئیس الوزراء ایران اعتراض کرده بود. مستوفی در پی این اعتراض از والی (استاندار) فارس خواست که وسموس را از انگلیسی ها بگیرد که انگلیسی ها خبردادند وسموس از قرارگاه آنها گریخته و احتمالاً به برازجان رفته است. والی فارس عازم برازجان شد که وسموس را تا شیراز بدرقه کند تا نیروهای انگلیسی دوباره او را بین راه دستگیر نکنند. مستوفی که از این وضعیت و مداخلات انگلیسی ها خسته شده بود از کار کنار گیری کرد و مشیر الدوله رئیس الوزراء شد. کابینه مشیر الدوله تنها ۱۸ روز عمر کرد و بر اثر فشار روسیه و انگلستان که نگران افزایش محبوبیت آلمان میان ایرانیان بودند برکنار شد. پس از انحلال کابینه مشیرالدوله، به فاصله ۲۴ ساعت احمدشاه دو رئیس الوزراء تعیین کرد. اولی را به اصرار سفیران انگلستان و روسیه و دومی را تحت فشار سفیران آلمان و عثمانی! و بالاخره مجلس به رئیس الوزراء سوم که عین الدوله بود رای تایید داد که او هم سه ماه بعد کناره گیری کرد. احمدشاه که چنین دید دست به دامن مستوفی شد که رئیس الوزراء شود که نپذیرفت، عین الدوله و مشیر الدوله هم زیر بار تشکیل کابینه نرفتند که مجلس دوباره سراغ مستوفی رفت و او را به رئیس الوزراء شدن راضی کرد. دلیل این وضعیت بحرانی، مداخلات خودسرانه نیروهای انگلستان و روسیه در ایران بود که انگلیسی ها در بوشهر ژاندارمهای ایران را خلع سلاح کرده بودند و روسها بیش از ده هزار قزاق در قزوین مستقر ساخته و مردم دولت تهران را که دیگر کاری از دستش بر نمی آمد تهدید می کردند و در شهرهای مرکزی و جنوبی از جمله اصفهان، کرمان و فارس مردم به جان نمایندگان انگلستان افتاده بودند و به قتل و جرح آنان مبادرت می

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۴۸۷/شود-دولت-رئيس-نبود-حاضر-كس-هيچ-وقتيا/۲۰۴۸۷>